

10. évfolyam 5. szám

2009. október - november

A TARTALOMBÓL

MÚLTUNK A NYILVÁNOSSÁG ELŐTT

Az Arcképcsarnokban Csók Sándorral beszélgetett Fülep István Benedek.

Bővebben a 2. oldalon.

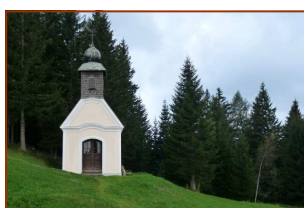
Gazdag programkínálatt várja ősszel a gráciakat!

Bővebben az 6. oldalon.

Újra indulnak a gráci magyar gyermekprogramok.

Bővebben a 9. oldalon.

Beszámoló a 26. Mindszenty-Vadon emlékzarándokladról.

Bővebben a 14. oldalon.

Elkészült az emléktábla, Csók Sándor alkotta meg a MEÖK megbízásából. Művészi alkotásával, — mely minden igényünknek megfelel —, lehetővé vált, hogy Grácban maradandó és egyedülálló emléket állítsunk 1956-nak. Köszönjük az odaadó és a sok időt (kb. 110 óra) igénylő, áldozatos munkáját.

Az emléktábla költségeinek fedezésére adományainkat az alábbi bankszámlaszámra várjuk:

Die Steiermärkische,
BLZ: 20815,
Club Ungarischer Studenten
und Akademiker in Graz.

Kto. Nr.: 957985,
BIC: STSPAT2G,
IBAN: AT2320815
00000957985

Különösen alkalmasnak bizonyult a tábla elhelyezésére az Amtshaus udvara (Schmiedgasse 26.), mely nem csak a belváros látogatóit vonzza. Több jelentős hivatal található itt, ezért sok gráci polgár fordul meg ezen a helyen.

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívunk minden gráci és Grác környéki magyart '56-os rendezvény-sorozatunkra:

KÉT BUKÁS, DE NEM VERESÉG (1849,1956)

címmel dr. Bariska István tart előadást.

Bővebben a 6. oldalon.

KOSZORÚLETÉTEL A DÓMNÁL

Az 54. évforduló alkalmából

2009. október 22-én,
csütörtökön, **18.30 órakor**
helyezzük el kegyelettel 53.
koszorúnkat és gyújtunk
mécseseket a
szabadságharc emlékére.
Gyülekező a főbejáratnál
18.15 órakor.

AZ EMLÉKTÁBLA FELAVATÁSA

2009. október 23-án,
pénteken, **17 órakor**
az Amtshaus
(Schmiedgasse 26.)
udvarában kerül sor az
'56-os magyarok
emléktáblájának
ünnepélyes felavatására.

A MEÖK számos közéleti személyiség, a város hivatalos képviselője, valamint a sajtó jelenlétére számít, és ezúttal is szeretettel hívja meg honfitársainkat erre a magyarok számára rendkívüli rendezvényre. Egyben kéri, hogy minél többen vegyenek részt az ünnepélyen. Az emléktábla leleplezését követően a megjelentek tiszteletére Grác város polgármestere, Mag. Siegfried Nagl fogadást ad a városházán (Rathaus).

A MEÖK vezetősége ezúton mond köszönetet DI. Dr. Gerhard Rüsche városi tanácsosnak a tábla helyének kiválasztásáért, az engedélyezésért, és Mag. Molnár András városi képviselőnek a hivatalos utak elintézéséért és az avatás megszervezéséért.

Tekintettel a rendezvény rendkívüliségére, kérjük honfitársainkat, hogy minél nagyobb számban tiszteljék meg ünnepségünket részvételükkel.

*A MEÖK nevében:
Páll Sándor, elnök*

SZAKMA ÉS HIVATÁS CSÓK SÁNDOR SZEMÉBEN

Van-e olyan ember, akit – talán tudta nélkül – többen művésznek tartanak? Aki érzéseit formába önti, akinek az alkotás, a formázás gyermekkorától „játékszere”? Csók Sándorral, az októberben felavatandó 56-os emléktábla alkotójával beszélgettem.

- Miért és hogyan lettél művész?

- Művész? Nem tartom magam művésznek, definiálni ezt a szót szinte lehetetlen. Ha mégis meg kellene magyaráznom, mit jelent számomra a művészet, akkor egy német szójáték jut eszembe: a Beruf és a Berufung, az ember szakmája és a hivatása közötti kapcsolat. Én gyerekkorom óta szeretek formákat alkotni. Kezdetben agyaggal játszottam, később fával, kövekkel, jelenleg pedig vasanyagokkal foglalkozom. A lényeg az anyag maga. Ha egy anyagot pedig valamilyen formába szeretnék önteni, ahhoz csak fantázia kell és akarat. Valaki ezt nagy tudománynak nevezi, van, akinek épp ez a művészet. Nekem inkább csak természetes.

- A szobrászkodás, kiállítások megszervezése azonban nem lehet termé-

zetes, mégis hol és mikor indultál el ezen az úton?

- Szászrégenben születtem, a képzőművészeti középiskolát Székelyföld „fővárosában”, Marosvásárhelyen jártam ki. Érettségi tájt, amikor az ember egyre nyilvánvalóbban megismeri a körülötte lévő világot, azt éreztem, tovább kell lépnem. Otthon akkoriban nehéz helyzet volt. Így kerültem el Budapestre, ahol 1989-ben vettem részt a Képzőművészeti Főiskola egyik képzésén. Majd felismerve a rendszerváltozás zűrzavarát, szinte késztevést éreztem arra, hogy menjek még tovább, s így kerültem 1990-ben Grácba. Azóta itt élek.

- Terveid vezettek Grácba, vagy a sors hozta így?

Szerintem akkor egy olyan kort éltünk meg, amelyben tapintható volt a változás. Mindenki ment, amerre tudott, a sors tele volt véletlenszerű lépésekkel. Úgy

éreztem akkor, mintha „túl alacsony lett volna a plafon”. Az ember nőne, úgy érzi többre képes, a lehetőségeit kevésnek érzi, s ekkor úgy dönt, továbbmegy. Ez nem más, mint kényszer.

**- Közel húsz év után vizs-
szanézte, mit hozott szá-
modra a gráci élet?**

- Jelenleg úgy érzem, biztonságot. Ausztriában sikerült munkát találnom, 1998-ig Fernitzben dolgoztam egy ipari cégnél. Szerintem itt minden jobban megy, de azt mondanom kell, ha Magyarországon is érezhető lett volna a biztonság, ott telepedtem volna le. Ám azóta megházasodtam, majd jöttek a gyerekek...

- Feleség, két kisfiú, akik úgy hallom, mind beszélnek magyarul, németül és románul is. Ehhez csak gratulálni lehet.

- Mivel gyakran hazalátogattam, otthon ismertem meg feleségemet, Irénkét. 1993-ban kötöttünk házasságot, majd ő is velem jött Grácba. Teltek-múltak az évek, 1999-ben mindketten osztrák állampolgárok lettünk, 2000-től lakatos foglalkozást vállaltam, 2001-ben pedig jött a katonai szolgálat. Időközben megszületett két fiunk, Tamás és Dániel. Így eltelt kb. 10 év szobrászkodás, alkotás nélkül. Pedig olykor a lakatosságot is annak tekintetem. Nem más, mint formázás. Igaz, azt már nem nevezi senki művészetnek.

- Mégis ma művészként ismerhetünk, akár szakmádban, akár hivatásod-

**ban. Hogyan sikerült visz-
zatérni ezen foglalkozá-
sodhoz?**

- Második fiunk születése táján feleségem biztatására. Ő adott erősítést abban, hogy újra alkossak. Nem tekintem magam művésznek, ez csak egy megnyilvánulás. Hisz bármi lehet művészi, csak nem mindegy, hogy miként és hogyan. Jelenleg egy gráci galériának dolgozom, időnként pedig saját kiállításom is van.

- Tavaly egy kiállítást tekinthették meg az érdeklődők, idén pedig egy emléktábla elkészítése kapcsán találkozhatnak veled a gráci magyarok...

- Ez is mind véletlenszerű. Kovács Dénessel is véletlenül ismerkedtem meg, aki otthont adott kiállításomnak. Ott kaptam a felkérést Mag. Molnár András képviselő úrtól (a MEÖK megbízásából — a szerk.), az 1956-os emléktábla elkészítésére.

- Hogyan fogadtad ezt a felkérést?

- Megtisztelőnek tartom. Ezzel a munkámmal úgy érzem, hogy adhatok valamit a sajátjaimnak. Ez egyfajta adósság és a tisztelet kifejezése a nemzet és az idősebb generációknak. A tábla már elkészült, s bízom benne, hogy sokáig látható helyen lesz a gráci emberek számára.

Fülep István Benedek

Csók Sándor honlapja:
www.sandor-csok.at

VÁLTOZÁS A MAGYAR ÚTLEVÉLIGÉNYLÉS RENDJÉBEN

2009. június 28. óta a külföldön tartózkodó magyar állampolgárok megváltozott rendszerben igényelhetnek magánútlevelet a külképviseleteken. Az új, biometrikus útlevelek bevezetésével, amelyek már ujjlenyomatot is tartalmaznak, új rendszer kiépítése szükséges, emiatt jelenleg szünetel a külképviseleteken a magánútlevélre irányuló kérelmek teljesítése. Valamennyi régi típusú, kék színű, valamint bordó színű útlevél az érvényességi ideje lejártáig használható, kicserélésük nem szükséges.

Azok a magyar állampolgárok, akiknek útlevele lejárt, útlevél iránti kérelmüket Magyarországon adhatják be. A jelen helyzetre való tekintettel azok, akik lakcímkártyával rendelkeznek, nem kötelesek a lakcímkártya szerint illetékes önkormányzat ok-

mányirodájához fordulni, igényüket bármelyik magyarországi okmányiroda teljesíti. Akik nem rendelkeznek magyarországi lakcímkártyával, azokat is fogadják az okmányirodák az átmeneti időszakban.

A 12 év alatti gyermekek biometrikus útlevélben nem szerepel ujjlenyomat, a külügyminiszeri rendelet értelmében azonban az ő igénylésüket sem fogadják a külképviseletek. Mindkét szülő/törvényes képviselő személyes jelenlétével lehet számukra is a magyarországi okmányirodákban útlevél igényelni.

2009. szeptember 3-tól kivételes és indokolt esetekben (kiskorú gyermekek, akik nem kettős állampolgárok, mozgáskorlátozottak, stb.) lehetséges az útlevélkérelem leadása a Magyar

Köztársaság bécsi nagykövetségén. A tiszteletbeli konzulátusok továbbra sem vehetnek fel útlevéligényléseket!

A már lejárt útlevelek esetében a külképviseletek jogsultak ideiglenes hazautazásra, illetve továbbutazásra feljogosító magánútlevél kiállítására. A hazautazásra kiállított okmány 6 hónapig érvényes, a továbbutazásra 12 hónapig.

Az átmeneti állapot időtartama egyelőre bizonytalan, tájékoztatás később várható. A külképviseletek arra kéri a külföldön tartózkodó magyar állampolgárokat, hogy lejárt útlevél esetén előzetesen érdeklődjének telefonon vagy e-mailben.

Hivatalos külügyi tájékoztatás alapján szerkesztette:

Ferenczi Judit

A SZLOVÁK NYELVTÖRVÉNY ÉS ANNAK GRÁCI KÖVETKEZMÉNYEI

Nyár elején új törvényt hoztak Szlovákiában a szlovák nyelv védelme érdekében. Szeptembertől Szlovákiában csak a szlovák lehet a hivatalos érintkezés nyelve. Azokra, akik ezt a törvényt nem tartják be, 1.000 és 5.000 euró közötti büntetést szabnak ki.

Ez a Szlovákia déli részén élő magyar kisebbség ellen irányuló törvény súlyosan érinti az ott élő magyar anyanyelvű romákat is. A romák alacsony iskolai végzettségük miatt alig vagy csak kicsit tudnak szlovákul. Közülük sokan jöttek Grácba, s több mint tíz éve alkalmi munkával vagy koldulás-

sal próbálnak pénzt keresni. A romák rossz gazdasági és szociális helyzete Szlovákiában az új szlovák nyelvtörvény miatt csak romlani fog, és várhatóan még többen fognak Grácba jönni. Továbbá felmerül a kérdés, ha egy szlovák állampolgárt anyanyelvének használata miatt elítélnék, milyen menedékjogi vonzata lesz ennek. Ezért kezdeményezni fogom, hogy a városi képviselő-testület nyújtson be petíciót az osztrák kormányhoz, hogy az tiltakozzon a szlovák nyelvtörvény ellen. Továbbá nagy fontosságú lenne az osztrák európai parlamenti képviselők figyelmét felhívni a szlo-

vákiai magyar kisebbség fel-foghatatlan diszkriminációjára. Ezen okból a stájer frakciók európai parlamenti képviselőinek megfogalmaztam egy levelet, amit szívesen továbbítok azzal a kéréssel, hogy azt elektronikus vagy hagyományos postai úton a képviselők (és mások) részére elküldjék: molnar.a@gmx.at

Nagyon fontosnak tartom, hogy Ausztriában minél többen tudjanak erről a törvényről, hiszen ilyen törvényeknek nincs helye az egyesült Európában.

Molnár András

INFORMÁCIÓ

A Stájerországban élők a következő címenek érdeklődhetnek:

A Magyar Köztársaság Tiszteletbeli Konzulátusa - Grác:

0043/316/472-212-613,
office@roth.at
Ügyfélfogadás:
hétfő-péntek 09.00-12.00

A Magyar Köztársaság Bécsi Nagykövetsége:

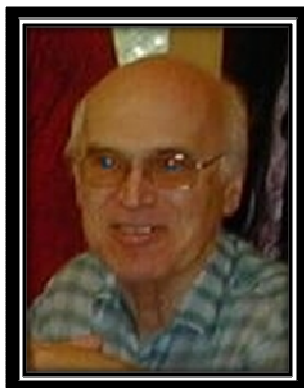
0043/1/537-80-445,
0043/1/537-80-453,
Konsulat.VIE@kum.hu
<http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/AT/hu/>
Ügyfélfogadás:
hétfő 08.30-11.00
szerda 08.30-11.00
csütörtök 13.00-15.00

A Konzuli Osztály a magyar és osztrák munkaszüneti napokon, továbbá ünnepnapokon zárva tart.

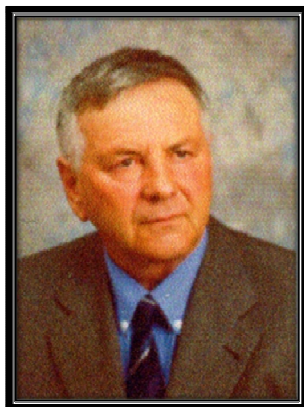
KÖSZÖNJÜK!

Szomorúan olvastuk szerkesztőtársunk, **Nagy Marianna** búcsúzó e-mailjét. Marianna egyéves gráci tartózkodása alatt a webszerkesztés terén vette ki részét a munkából, a tavaszi honlap-aktualizálásban nagyon sokat dolgozott. Ezúton mondunk köszönetet, és új, magyarországi életéhez minden jót kívánunk! A GMÚ szerk.

KÉT TÁRSUKTÓL BÚCSÚZTAK A GRÁCI MAGYAR ÖREGDIÁKOK

Tarcsay József
1936-2009

Dr. Zimics Béla
1936-2009

Nagy Gáspár: Legvégül

Testem legvégül földde fogalmazódik
akár a lovaké ideges vonatoké

csak a humusz száguldozik
csak a fű füstölög tovább
de koponyám kehely
egy madár ritka röptével
az égnek fölmutatja és
ketten várunk a harsonákig

GYÁSZJELENTÉS

A nyár elején halt meg Megersdorfbán **Dampf Henrik** egykori gráci magyar vaskereskedő, volt cserkészcsapatunk támogatója, akinek német neve magyar szívet takart. A szentgottthárdi temetőben helyezték örök nyugalomra. R.i.P.

2009. július 29-én hosszú betegség után elhunyt Tarcsay József, és szeptember 1-jén hirtelen halál vetett véget Dr. Zimics Béla földi pályafutásának. Az alábbi nekrológban áldozunk emlékünek a félszázados sorsközösség vállalásáért, a keresztény és magyar identitásunk megmaradásáért folytatott küzdelmünkben megnyilvánult világos állásfoglalásukért, példaadó életükért.

Tarcsay József 1936-ban született Rábakethelyen, a tízgyermekes főjegyzői család hetedik gyermekeként. A pannonhalmi bencés gimnáziumban érettségizett. Édesapja az ötvenhatos forradalom és szabadságharc alatt a Járási Nemzeti Bizottság elnöke volt, vele együtt menekült Ausztriába. Hamarosan kapcsolatba került Grácban a magyar diákszövetséggel. Diáktársai legtöbbször szoros baráti kapcsolatot fűzte élete végéig. Előbb ösztöndíjjal, majd anélkül tanult a Műszaki Főiskolán (Technische Hochschule). Közben a Dr. Németh Nándor vezette YMCA/YWCA barakk felejtethetetlen gondnoka és évtizedeken keresztül az egyesület fényképe-sze volt. Nyugdíjazásáig a STEWEAG-nál dolgozott. A családi körben és az egyházi iskolában érlelődött mély hite, kritikus látása fémjelezte őt egész életében. A nagycsaládi körből hozta magával azt a házaszársi, apai és nagyapai szeretetet, amellyel szorosán fűzte magához hozzátartozóit. Embert, állatot szellemi és anyagi alkotásokat sajátos, egyéni értékrendje szerint

ítélt meg. 1976 és 1994 között a MEÖK pénztárosa és több éven keresztül a Központi Szövetség egyik pénzügyi ellenőre volt. Egyesületi rendezvényeink és a máriacelli gyalogos zarándoklataink nemegyszer a Tarcsay házban fehér abrosszal terített asztalnál fejeződtek be. Szorgalmas tagja volt az MKK scolájának. Még az ideai passióban is énekelt két szerepet.

Amikor a halálos kórt felfedezték testében, küzdött ellene. Unokáiért elviselte a terápiák fájdalmait. Testi erejének fogyását érezve méginkább ragaszkodott övéihez. Grácban az irgalmasok kórházában halt meg. Nagyszámú gyászoló, köztük bencés iskolatársai, kísérték utolsó útjára a tartsafürdői (Bad Tatzmannsdorf) temetőben, ahol ősei, szülei és elhunyt testvére sírjai között helyezték örök nyugalomra.

Zimics Béla 1936-ban Vas megyei parasztszülők gyermekeként látta meg a napvilágot. Ott érlelődött meg benne a föld, az anyaföld szeretete. Szentgotthárdon és Körmenden járt középiskolába. Érettségi után egy falusi tanácsnál volt irodavezető. Erre a posztjára 1956-ban a forradalom alatt is megválasztották. Menekülése után részt vett Grácban a Magyar Diákszövetség megalapításában, melynek 1964-ben kultúrosa, 1965-től egy ideig elnökhelyettese volt. Nevéhez fűződik a MEÖK együttműködése a Bornemisza Péter Társasággal. A gráci Károly-Ferenc Egyetemen (Karl-Franzens Universität)

folytatott vegyész és elméleti fizika tanulmányait doktori diplomával zárta le. Üzemegység-vezető volt az Isovolta cégnél, ahonnan 1990-ben három nemzetközi szabadalom tulajdonosaként ment nyugdíjba. A gráci Magyar Katolikus Lelkészi Tanácsnál (ma Pasztorális Tanács) annak alapításától (1977) hazamenetele előtti lemondásáig (1999) a világi elnök feladatait látta el. Alapító tagja és támogatója volt a 83. sz. Nagy Lajos király Cserkészcsapatnak (1972-1992). Nyugodtságot sugárzó egyéniséggel, higgadt, meggondolt érveléssel mindig kiállt az igazság mellett, és vitás kérdésekben megmutatta a békés megoldás útját. Tobelbádi házában barátai, neves osztrák és magyar vendégek élvezték a Zimics házaspár szívélyes magyar vendéglátását. Nyugdíjazása után Magyar-nádálján épített öreg napjaira kúriát, ahol családjának és unokáinak élt. Szülei példájára gazdálkodott, hordva az öregedéssel vállára nehezede keresztekét. Bekapcsolódott a körmendi Polgári Kör munkájába, kritikusan figyelte a magyar életet. Több mint ötven évig élt boldog házasságban. Zarándokúton rabolta el családjától és szeretteitől a hirtelen halál. Szülőfalujának ajánlkozott harangjának hangja kísért utolsó útjára, amikor hamvát szűk családi körben szülei sírjába helyezték.

Béke poraikra. Az elhunytak hozzátartozóinak mély fájdalmában osztozva, ezúton fejezzük ki részvétünket.

Ugri Mihály

A MAGYAR KATOLIKUS KÖZÖSSÉG HÍREI

2009. június 28-án a Gráci Dómban Dr. Egon Kapellari, graz-seckauai megyéspüspök úr kézrátétele és imája által Mag. Holló Istvánt a papság szentségében részesítette.

Augusztus 2-án a Welsche-templomba bevonuló újszülöttet a kis Olschewsky Felix fogadta szavalattal és virágcsokorral. A hívek nevében Pusztai Zsolt, a Pasztorális Tanács nevében Ugri Mihály köszöntötte. Az ajándékokat Mag.^a Berger Mária és Gjecaj-Sólyom Erzsébet adta át. Mészáros Mihály felolvasta saját versét. Az ünnepélyes szentmisén Mag. art.

Fülep István Benedek orgonán, Csonka Vince cselőn játszott. Gazdagon terített asztalok várták az agapé résztvevőit. Talán valamikor sorsdöntő lesz számunkra, hogy István atya az egyházmegyében szolgál.

A szeptemberig tartó szűkséghelyzetben más-más osztrák vagy magyar atya misézett. Köszönet jár nekik érte, hiszen legtöbbször szabadidejüket áldozták fel, vagy fáradtságos, hosszú útra vállalkoztak.

Mag. Molnár Ottó prelátus, a volt párizsi magyar főlelkész osztrák pasztorációba állt.

István atya a magyar hívek körében a papszentelés utáni agapén

Szeptember 13-án iktatták vége az MKK szükségbe Grácban kálváriabergi helyzetének. A szentmise pontos időpontját a programajánlóban találják. (Nyílt levelét a 12. oldalon olvashatják.)

Még mindig nem tisztázódott, mikor és hogyan lesz

Ugri Mihály

AZ AUSZTRIAI MAGYAR EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET GRÁCI HÍREI

Magyar nyelvű protestáns istentiszteleteket – több év szünet után – 2006 szeptemberétől kezdtünk el ismételtten tartani Grácban. Az alkalmak kb. másfél-kéthavonta a Heilandskirche gyülekezeti termében kerülnek megrendezésre. (8010 Graz, Kaiser Josef-Platz 9. A gyülekezeti terem a hátsó udvar felől közelíthető meg.) Örülünk annak, hogy egy kicsiny, de állandó résztvevő csoportja mindig van istentiszteleteinknek, és a visszatérő, állandó jelenlévők mellett mindig vannak betérő igehallgatók is. Vannak, akik csak pár hónapot töltenek a városban, örülünk, ha ők is megtalálják bennünket.

A Gráci Művészeti Egyetemen (KUG) tanuló két magyar diák közreműködésével harmónium is kíséri énekünket, valamint vannak olyan alkalmak is, amikor

egy gráci magyar opera-énekes jóvoltából kiművelt hangon szólalnak meg a zsoltárok és egyházi ének-ek. Istentisztelet után mindig jó hangulatban telnek el a beszélgetések a hozott ételek-italok mellett. Köszönjük mindazok fáradozását, akik segítenek az istentiszteleti alkalmak méltó és közösségi hangulatú megszervezésében!

Az újonnan induló munkánkban is szeretettel hívunk mindenkit, aki már látogatja alkalmainkat, aki újonnan érkezik, vagy aki sok évvel ezelőtt már volt istentiszteleteinken, aztán valami miatt elmaradt. Az istentiszteletek időpontja megtalálható a programajánlóban.

Ez év áprilisában az alsó-ausztriai Nasswald falucskájába kirándultunk, ahol a Bécsből érkezőkkel együtt

vettünk részt. Októberre is tervezünk a bécsiekkel közösen egy találkozást, amikor a többségében magyar nyelvű **Őriszigetre** (Siget an der Wart) látogatunk el. Kirándulásunkon a grillezés-bográcsolás mellett a környező szép burgenlandi vidék megtekintése is szerepel. Bécsből és Grácból is autókkal megyünk, jelentkezés a gyülekezet lelkészi hivatalának telefonszámán:

+43/650/587-7712 (csak mobiltelefonon érhető el).

A kirándulás időpontja:
2009. október 3. (szombat) 08.30 órától kb. 17.00 óráig. Gyermekes családokat is szívesen látunk.

Dr. Solymár Mónika
evangélikus lelkész

TERVEZETT KIRÁNDULÁSOK

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívunk minden gráci és Grác környéki magyart

2009. október 17-én,
szombaton,
18.30 órakor
a **Carnerigasse 34.**

**KÉT BUKÁS,
DE NEM VERESÉG
(1849,1956)**

címmel tart előadást
dr. Bariska István
(Kőszeg)

*A Bundeskanzleramt és
a Szülőföld Alap Iroda
támogatásával közösen
rendezik
a MEÖK és az MKK*

Bemutatjuk az előadót:

Dr. Bariska István,
PhD, (sz. Szombathely,
1943. február. 12.)

1961-1966 a budapesti
Eötvös Loránd Tudomá-
nyegyetem tanult,
magyar-német szakos
középiskolai tanári dip-
lomás levéltáros.

1971-2006 között a Kő-
szegi Levéltár vezetője.
11 könyv, több mint
300 tanulmány szerzője
a város-, az osztrák-
magyar régió- és a
kultúrtörténet területén.
A mogyersdorfi és a sza-
lónaki történészkonfe-
renciák rendszeres elő-
adója és résztvevője.

A meghirdetett kerékpártú-
ránkon, ami az érdekes
Skulpturenparkba vezetett,
négyen vettünk részt. Azon-
kívül egy nem meghirdetett
túrán megismételtük a „he-
gyezést” a Rote Wandra.
Kellemes időben, hárman
hosszú sziklamászás után
szerencsésen elértük a csú-
csot, ahonnan szép kilátás
nyílt a környékbeli hegyekre.
Hárman viszont nem vállal-
koztak a sziklamászásra. A
túrát Frohnleitenben egy kel-
lemes sétával és egy ven-
dégglózatogatóssal kerekítet-
tük le.

Legközelebb egy **kerékpár-
túra** keretében tervezzük a
Stift Rein-ben lévő „Reisen
bis zu den Sternen” című ki-
állítás megtekintését, mely-
nek témája a modern asztró-
nómia (Galilei, Kepler) kez-
detének 400. évfordulója. A
kiállítás csak vezetéssel
látogatható, a belépő 7 euró,
diákoknak 3 euró. Vezetés

vasárnap 11 órakor van. Ta-
lálkozás **2009. október 11-
én,** vasárnap, **9.30 órakor**
az andritzi villamos-végálló-
másnál (4-es és 5-ös villa-
mosvonal). Természetesen
a nem kerékpáros érdeklő-
dők is szívesen látjuk a ki-
állítás bejáratánál.

Ezen kívül megmásszuk a
Klippitzztörl 1818 m-es
csúcsát. Az utat lefelé
— kedv szerint — gyalog

vagy a nyári ródlival lehet
megtenni. Találkozás **2009.
október 24-én,** szombaton,
9 órakor a Zentralfriedhof
főbejárata előtt.

Kérjük az érdeklődők előze-
tes jelentkezését.

Telefonszámaink: Horváth
Csaba (0316/693-064), Ro-
bert (676/387-2925).

Szép idő reményében:

Horváth Csaba

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívunk és várunk mindenkit

2009. november 6-án, pénteken, **19 órakor**
a **Carnerigasse 34.,** 2. emeletén,

az Erzhzog Johann emlékévk alkalmából tartandó
kétnyelvű előadásra:

**ERZHERZOG JOHANN ÉS
GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN
A KÉT ORSZÁGÉPÍTŐ**

Előadók:

Dr. Peter Wiesflecker, MAS
(Landesarchiv Steiermark) és

Dr. Tóth Imre
múzeumigazgató, Nagycenk

Rendezők:

MEÖK és MKK

Támogatók

a Bundeskanzleramt és a Szülőföld Alap Iroda

KEREKASZTAL- TÁRSALGÁS

**Minden hónap első hétfő-
jén a Gösser vendéglő-
ben** (Neutorgasse 48.) a
főbejáratától balra lévő
„Steirerstüberl” hátsó
termében.

Minden érdeklődőt szere-
tettel várunk!

MEÖK

CÍMVÁLTOZÁSOK

Megkérjük kedves Olvasó-
inkat, hogy mindenkor címváltozásukat közöljék szer-
kesztőségünkkel.

<http://www.gmuonline.net/kapcsolat>

MAGYAR TÁNCCHÁZ

2009 őszén háromszor hívják tánccházba a gráci és Grác környéki magyarokat és osztrák barátait a MEÖK szervezői.

Október 16-án Mag. Kovács Dénes és barátai muzsikálnak és oktatnak a Carnerigasse 34. nagytermében 18 órától. **November 20-án** a családi délután második felében várjuk Szabó Csabát Kapolcáról, aki majd kicsiknek és nagyoknak tartogat meglepetéseket tarsolyában

a magyar néptánc kincsestárából. Évadzáró estünkre **december 4-én** várunk a zenészeket és az oktatókat Magyarországról ugyancsak a Carnerigasse 34. nagytermében 18 órától!

Októbertől a programfelelős feladatait Mag. Kovács Dénes látja el. Érdeklődni nála a 0650/831-2624-es telefonszámon lehet.

Mindenkit szeretettel várunk!

Petriz Judit

FILMKLUB

Örömmel jelentem, hogy a lassan egyéves filmklubunk folytatódik az őszi-téli időszakban is, az évszakhoz igazodva kicsit korábbi kezdéssel.

Az eddigi résztvevők igénye és Fülep István Benedek felajánlása alapján a jövőben a filmek után vezetett beszélgetést tervezünk.

Érdeklődni változatlanul az

erika.komon@gmail.com,
erika.komon@ecml.at
e-mail címen vagy a
0699/190-1663-es
(munkaidőben a 0316/323-554-14-es) telefonszámon lehet.

A pontos időpontok megtalálhatók az aktuális programkínálatban, de mivel változások előfordulhatnak, az új érdeklődőket arra biztatom, hogy adják meg e-mail

MEGHÍVÓ
A
KOLOMPOS
együttes

SZÜRETI
GYERMEKMULATSÁGÁRA
a Magyar Ovi szervezésében

2009. október 11-én
helyszín: Haus Carnerigasse, földszinti nagyterem
8010 Graz, Carnerigasse 34.

kezdés: 16.00 óra

A belépés ingyenes!
Minden apró és nagy gyermeket szeretettel várunk!
A terem korlátozott befogadóképessége miatt kérjük,
előzetesen jelentkezzenek be október 9-ig
a magyarovi@gmuonline.net e-mail címen.
Csak az első 100 érdeklődőnek tudunk helyet biztosítani.
Támogatónk a Szülőföld Alap Iroda a MEÖK-ön keresztül.
www.kolompos.hu

címüket, vagy az adott héten hívjanak fel telefonon.

Továbbra is szeretettel várunk mindenkit minden korosztályból!

Komon Erika

ŐSZI KULTURÁLIS AJÁNLÓ

2009. november 13-án,
pénteken, **19 órakor**

Theater am Ortweinplatz
(Ortweinplatz 1.)

UNLIMITES CONNECTION.
TÁNCETÜDŐK

Koreográfus: Kulcsár Noémi

A győri Tánc- és Képzőművészeti Iskola a TAO-ban mutatja be „Unlimited Connection” címmel, az erre az alkalomra koreografált darabját.

2009. november 15-én,
vasárnap, **16 órakor**

Minoriták Kulturcentruma
(Mariahilferplz. 3.)

IRODALMI EST

Nádas Péter - Karafiáth Orsolya - Tolnai Ottó - Márton László közreműködésével

Az est kétnyelvű.

A belépés díjmentes.

Bevezeti és moderál:

Wilhelm Droste

A német szövegeket felolvassa:

Martina Stilp

Zenei kíséret:

Harcza Veronika Quartett

2009. november 16-án,
hétfőn, **20 órakor**

Cafe Stockwerk
(Jakominiplatz 18/1.)

JAZZKONCERT

Harcza Veronika Quartett

Harcza Veronika Budapesten született, jazzénekesnőként a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián végzett. Quartettjét 2005-ben alapította, amellyel „Speak Low” címmel 2007-ben jelent meg első jazzalbumuk. 2007-ben a „Fringe Fesztivál” legszebb hangjának választották. Tagja több budapesti alternatív zenekarnak is.

DIÁKEST

Szeretettel várjuk a magyar és magyarul tanuló diákokat

2009. október 20-án,
kedden, **20 órától**
egy kötetlen
beszélgetésre.

Hely: Der Grieche
(Morellenfeldgasse 1.)
Inf.: Tricskó Tímea
(0650/555-7869)

2009. OKTÓBER

DÁTUM	IDŐ	HELY	RENDEZVÉNY	RENDEZŐ
02. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
04. vasárnap	10.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
05. hétfő	18.00	Gösser	KEREKASZTAL-TÁRSALGÁS inf.: Páll, 0316/465-636	MEÖK
07. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
09. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
11. vasárnap	9.30	andritzi villamos-végállomásonál	KERÉKPÁRTÚRA STIFT REINBE inf.: Horváth Csaba, 0316/693-064 vagy Robert, 0676/387-2925. <i>Bővebben a 6. oldalon.</i>	MEÖK
	16.00	Carnerigasse 34.	A KOLOMPOS EGYÜTTES KONCERTJE inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692 <i>Bővebben a 7. oldalon.</i>	MEÖK
	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
14. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
16. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	18.00	Carnerigasse 34.	MAGYAR TÁNCBÁZ inf.: Kovács, 0650/831-2624•	MEÖK
17. szombat	18.30	Carnerigasse 34.	DR. BARISKA ISTVÁN ELŐADÁSA „Két bukás, de nem vereség (1849,1956)” címmel. Inf.: Ugri, 0316/683-508. <i>Bővebben a 6. oldalon.</i>	MKK/MEÖK
18. vasárnap	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
20. kedd	20.00	Der Grieche	DIÁKEST inf.: Tricskó, 0650/555-7869 <i>Bővebben a 7. oldalon.</i>	
21. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
22. csütörtök	18.30	Gráci Dóm	KOSZORÚLETÉTEL A DÓMNÁL inf.: Ugri, 0316/683-508	MEÖK
23. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	17.00	Schmiedgasse 26.	AZ EMLÉKTÁBLA FELAVATÁSA inf.: Páll, 0316/465-636	MEÖK
24. szombat	9.00	Zentralfriedhof	TÚRA A KLIPPITZTÖRLRE inf.: Horváth Csaba, 0316/693-064 vagy Robert, 0676/387-2925. <i>Bővebben a 6. oldalon.</i>	MEÖK
25. vasárnap	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
28. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI és zenés foglalkozás inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
30. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	19.30	Nikolaiplatz 4.	FILMKLUB inf.: Komon, 0699/190-167-63	

2009. NOVEMBER

DÁTUM	IDŐ	HELY	RENDEZVÉNY	RENDEZŐ
01. vasárnap	10.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
02. hétfő	18.00	Gösser	KEREKASZTAL-TÁRSALGÁS inf.: Páll, 0316/465-636	MEÖK
04. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
06. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	19.00	Carnerigasse 34.	KÉTNYELVŰ ELŐADÁS az Erzhertog Johann emlékévé alkalmából „Erzhertog Johann és Gróf Széchenyi István a két országépítő” címmel. Inf.: Ugri, 0316/683-508. <i>Bővebben a 6. oldalon.</i>	MKK/MEÖK

2009. NOVEMBER (FOLYTATÁS)

DÁTUM	IDŐ	HELY	RENDEZVÉNY	RENDEZŐ
08. vasárnap	16.00	Heilandskiche	PROTESTÁNS ISTENTISZTELET inf.: +43/650/587-7712	AMEGY
	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
11. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
13. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	18.00		GMÚ LAPZÁRTA inf.: info@gmuonline.net	MEÖK
	19.00	Ortweinplatz 1.	UNLIMITES CONNECTION. TÁNCZETÜDŐK inf.: Keszthelyi-Brunner, 0650/244-1817	
15. vasárnap	16.00	Mariahilferplatz 3.	IRODALMI EST inf.: Keszthelyi-Brunner, 0650/244-1817	
	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
16. hétfő	20.00	Jakominiplatz 18/1.	JAZZKONCERT: Harcsa Veronika Quartett inf.: Keszthelyi-Brunner, 0650/244-1817	
18. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
20. péntek	16.00	Carnerigasse 34.	CSALÁDI DÉLUTÁN inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	18.00	Carnerigasse 34.	MAGYAR TÁNCCHÁZ inf.: Kovács, 0650/831-2624 •	MEÖK
22. vasárnap	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
23. hétfő	19.00		A GMÚ szerkesztőségi ülése inf.: Petritz, 0699/195-802-48	MEÖK
25. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI és zenés foglalkozás inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
27. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	19.00	Nikolaipplatz 4.	FILMKLUB inf.: Komon, 0699/190-167-63	
29. vasárnap	17.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK

2009. DECEMBER

DÁTUM	IDŐ	HELY	RENDEZVÉNY	RENDEZŐ
02. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
04. péntek	16.00	Carnerigasse 34.	A CSALÁDI DÉLUTÁN-on várjuk a Mikulást! Inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	18.00	Carnerigasse 34.	MAGYAR TÁNCCHÁZ élőzenével Inf.: Kovács, 0650/831-2624 •	MEÖK
06. vasárnap	10.00	Welsche-templom	SZENTMISE , utána agapé inf.: Ugri, 0316/683-508	MKK
07. hétfő	18.00	Gösser	KEREKASZTAL-TÁRSALGÁS inf.: Páll, 0316/465-636	MEÖK
09. szerda	16.30	Carnerigasse 34.	MAGYAR OVI inf.: Ráth-Végh, 0650/530-5692	MKK/MEÖK
11. péntek	09-11	Carnerigasse 34.	BABAKLUB inf.: Ferenczi, 0650/263-8374	MKK/MEÖK
	19.00	Nikolaipplatz 4.	FILMKLUB inf.: Komon, 0699/190-167-63	
13. vasárnap	16.00	Heilandskiche	PROTESTÁNS ISTENTISZTELET inf.: +43/650/587-7712	AMEGY

Kedves Gyerekek!

A vidám vakáció, játszótérezés, strandolás után szeptemberben a gyermekek újra bölcsődébe, óvodába és iskolába járnak, de újra indultak a gráci magyar családi és gyermekprogramok is.

Programfelelőseink **Ferenczi Judit** (Babaklub és Családi délután), **Ráth-Végh Tímea** (Magyar Ovi), valamint segítők sem tétlenkedtek, hanem már hetekkel ezelőtt azon törték a fejüket, hogyan tehetnék még vonzóbbá a magyar nyelvű gyermekprogramokat a gráci és Grác környéki magyar családok számára.

Az állandó találkozók mellett a **Kolompós együttes szüreti mulatságát** várhatjuk már nagy izgalommal!

Addig is kellemes bön-gészést kívánunk, és szeretettel várunk Benneteket programjainkra!

Petritz Judit

GYEREKSZÁJ

Filip már két évesen szenvedélyes gombász volt. Egyszer, amikor rosszalkodott:

- Filip, ne legyél galóca! - mondta neki az apukája.
- Én nem galóca vagyok, hanem egy szép és jó őzlábgomba! - kérte ki magának sértődötten.

Beküldte: Eichler Noémi

MIÉRT JÓ TUDNI MAGYARUL?

Szerintem jó tudni és tanulni magyarul, bár nincs mindig kedvem hozzá. Tudom, ha majd nagy leszek hasznát veszem, legalábbis az anyu mindig ezt mondja.

Reif Robert (Kapfenberg), 12 é.

Jó tudni magyarul, mert akkor nem csak egy nyelvet beszélhetek, hanem többet is.

Reif Brian (Kapfenberg), 11 éves

Nagy hasznát veszem magyarul tanulásomnak, amikor Magyarországra megyünk kirándulni, és az ott élő rokonaimmal is így tudok beszélgetni.

Kovács Viktor (Grác), 12 éves

OLVASÓNAPLÓ

Friss tinta! [mai gyerekversek]

Csimota Könyvkiadó- Pozsonyi Pagony, Budapest, 2005, 160 oldal.

A Cini-cini muzsika verseskötet nagyon népszerű volt gyermekkoromban. Egy-egy strófa még most is ismerős, fülemben cseng. Kicsit megdöbbsentem, mikor realizáltam, hogy éppen negyven évvel ezelőtt adták ki. Tehát épp ideje volt egy modern antológia megjelenésének. A Friss tinta! című kötet 38 mai költő 150 költeményét tartalmazza tematikus ciklusokba rendezve.

A szerzők hosszú sorából csak néhányat említenék. Ranschburg Jenő és Gryllus Vilmos neve láttán igencsak elcsodálkoztam, hiszen eredetileg nem költői minőségben ismertem őket. Varró Dániel, Lackfi János nevét már több, nemrég megjelent remek kötet is fémjelzi. Ismerős lehet Szabó T. Anna is a gráci közönségnek, ugyanis többször járt már nálunk egy-egy előadás alkalmával. Kányádi Sándor, Tolnai Ottó, Tandori Dezső is helyet kapott a válogatásban.

A játékos, humoros, ritmusos versek ízére hamar rá lehet érezni. Modern, mai témák, új hangvétel jellemzi, amely nem csak gyermekeknek élvezetes olvasmány, hanem a felnőtteknek is garantáltan jó szórakozást kínál.

Ezt a kötetet a Cini-cini muzsika mellé állítottam a könyvespolcon, hiszen egy hosszú lánc két szemeként összetartoznak. Az utolsó szem a legfrissebb. Friss tinta!

Szabó Melinda

A BABAKLUB HÍREI

Újabb őszt köszönt bennünket, vége a nyári játszótérzésnek. A babaklub visszaköltözik a megszokott játszótérre, hogy vidám énekléssel, mondókázással és önfeledt játékkal töltsenek hetente két órát a 0-3

éves korú kisgyermek és kísérőik.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt **péntekenként 9-11-ig a Carnerigasse 34.** alagsori játszótérjében.

Az időpontok megtalálhatók a programajánlóban.

Érdeklődni Ferenczi Juditnál a 0650/263-8374-es telefonszámon, illetve az info@gmuonline.net címen lehet. *Ferenczi Judit*

A MAGYAR OVI HÍREI

Kedves Ovisok és Szülők!

Szeptember 16-án ismét elkezdődött a Magyar Ovi! Öröm volt a hosszú nyári szünet után viszontlátni a sok vidám gyerkőcöt. Mindenki megnőtt, és megokosodott, sokan „otthon”, Magyarországon nyaraltak és szépen csiszolták nyelvtudásukat, kifejezőmódjukat is. Remélem, a Magyar Ovi továbbra is hozzá tud járulni, hogy a gyermekek elért nyelvtudása az otthoni négy falon kívül is tovább fejlődjön, gyarapodjon és szép anyanyelvünk vidáman bontakozzon a gyermekek száján. Nagy örömünkre új arcokkal is ismerkedhettünk az elmúlt hetekben, megint színesedett a vidám ovis csapat.

Az elmúlt egy év alatt mi, programvezetők is sokat tanultunk a gyermekektől foglalkozásaink során. Továbbra is célunk megfelelni a sok különböző korú gyermek igényének és érdeklődésének. Újabb lehetőségek után kutatva, melyek színesebbé tehetnék a gyermekeknek összejövetelünket, sikerült **Mag. art. Fülep István Benedek zeneművész és -tanárt** megnyerni a Magyar

Ovi számára. Benedeket sokan ismerik már a családi délutánokról, ahol feleségével, Bakk. art. Fülep-Bartis Ildikóval együtt már többször elbűvölte a jelenlévő gyermekhadat hangszerei varázsával. Ezentúl a Magyar Ovi nagy örömünkre Benedek jóvoltából tehát a **Kodály-módszer** szerint fog csengni-zengni havonta egyszer, mégpedig **minden hónap utolsó szerdáján** a megszokott időben.

„Terveink első célja, hogy egy félév során több olyan éneket tanuljunk meg, amelyet közösen előadhatunk, a gyerekek zenei képességeit figyeljük és fejlesszük, a hangszerek valamint az élő zene világát közelebb varázsoljuk” - írja Benedek vezető összefoglalójában

(bővebben lásd <http://www.musik-herz.eu/>). Köszönjük Benedeknek bekapcsolódását a Magyar Ovi foglalkozásaiba, és mindannyian kíváncsian várjuk zenés meglepetéseit!

Továbbra is szeretettel várjuk az óvodás korú gyermekeket kísérőikkel a Magyar Ovi foglalkozásain

szerdánként 16.30-tól 18.00 óráig a Carnerigasse 34. alagsori nagy játszótérjében!

A Magyar Ovi programvezetői nevében:

Ráth-Végh Tímea

Programjainkat a Szövetségi Kancellária Hivatal (BKA) és a Szülőföld Alap Iroda támogatja.

CSALÁDI DÉLUTÁN

November 20-án, pénteken szeretettel várunk minden érdeklődő családot, kicsi és nagyobb gyereket, nagyszülőket, barátokat 16-18 óráig a Carnerigasse 34. földszinti nagytermében egy kötetlen családi programra.

Szabó Csaba táncoktató egy kicsit korábban érkezik, hogy a gyerekeknek is legyen lehetőségük a táncház előtt elsajátítani pár tánclepet, játékosan ismerkedni a magyar népzene és néptánc elemeivel.

Remélem, hogy sokan leszünk, és a régi barátokkal folytatott beszélgetések mellett sok új arcot is megismerhetünk.

Érdeklődni Ferenczi Juditnál a 0650/263-8374-es telefonszámon, illetve az info@gmuonline.net címen lehet.

Ferenczi Judit

A NYÁR KRÓNIKÁJA

MAG. MOLNÁR
OTTÓ
PRELÁTUS
ÜZENETE A
GRÁCI
MAGYAROKNAK

Kedves magyar Testvéreim!

Hosszú távollét után visszajöttem Stájerországba.

23 éven át voltam magyar lelkész a párizsi Magyar Katolikus Misszióban, előbb káplán, majd plébános és később főlelkész.

Szeptember elsejétől Graz-Kalvarienberg plébánosa vagyok.

Mivel az itteni magyaroknak nincs saját lelkésze, lehetőségeimhez képest, igyekszem számotokra is rendelkezésre állni.

Krisztusi szeretettel várom találkozásunkat:

Molnár Ottó, prelátus

Mintha a nyári napfényes és zivataros időjárás függvénye lett volna magyar közösségeink élete. Örömteli születések, fájdalmas búcsúzások festik vidám világos és szomorú sötét színeiket a gráci magyar égre. Erről és a megvalósított programokról szól krónikám.

A GMÚ június-szeptemberi számának műsorismertetője arról tanúskodik, hogy közösségeink élettel töltötték meg az úgynevezett uborkaszezon napjait is, a júniusi „teljes üzembről” nem is szólva. Egyik-másik jól sikerült programról többet is olvashatunk újságunk más lapjain.

A MEÖK vasakarattal tartotta meg a havi kerekasztaltársalgást, függetlenül a résztvevők számának csökkenésétől.

Horváth Csaba kerékpár és hegyi túráival izzasztotta a merész résztvevőket. (A tervezett őszi kirándulásokról bővebben a 6. oldalon — a szerk.)

Június 20-án részben az időjárás áldozata lett a Gráci Magyarok Nyári Ünnepe. Az eső áztatta kertből a szűknek tűnő terembe kellett áttenni a gazdag programot. A Gráci Magyar Egyesület gondoskodott a jóízű ételekről. A finom sütemények a MEÖK és az MKK részéről kerültek az asztalra. A kulturális program csúcspontját a szegedi Korinda néptánc-csoport és a szombathelyi Tarisznyások műsora alkotta. Az első csoport fellépése Mag. Art. Fülep István Benedeknek, a másodiké

Ugri Mihálynak köszönhető. Ezen kívül hallottuk a szórákzó zenét adó Horváth Palit Kapuvárról. Emléktárakat, népi hangszereket, ruhákat két kiállítónál lehetett vásárolni. Újonnan felfedezett poétánk Mészáros Mihály verseiből adott ízelítőt. A gyermekprogram egy részét megmentette a délutáni napsütés. Köszönet illeti Mag. Molnár Andrást az ünnepség megvalósításáért. Idei tapasztalatait, remélhetőleg, felhasználja majd a jövőben rendezendő magyar napokon. (Beszámoló a 13. oldalon — a szerk.)

Június 21-én Adányi László előadásában kitűnően foglalta össze a határnyitás magyar és nemzetközi vetületét. Újra megéltük a vasfüggöny megszűnését kiváltó napokat, és alkalmunk volt megismerni a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tevékeny életét.

Június 23-án jobb helyzetben voltak azok, akik hús teremben vettek részt Zilahy Péter második kétnyelvű irodalmi estjén. Mag.^a Veit Zita helyesen reagált az első est sikerére. Köszönjük, hogy lehetőséget teremtett az íróval való újabb találkozásra. (Olvasói levél a 13. oldalon — a szerk.)

A Babaklub és Magyar Ovi tavaszi programja családi délutánnal zárult június 27-én. Köszönet Ferenczi Juditnak a szervezésért, a Fülep házaspárnak a változatos zenei programért, valamint a szülőknél a finom süteményekért. A nyáron hetente

játszóterezés állt a programban. (Gyermekprogramokról bővebben a 11. oldalon — a szerk.)

A 25+1 jelzést kaphatná az idei máriacelli gyalogos zarándoklat. Köszönet illeti az új, fiatal szervezőket, hogy átvették és továbbviszik megfiatalított szervezéssel és programmal az ausztriai magyarok körében egyedülálló hagyományunkat. (Beszámoló a 14. oldalon — a szerk.)

A nyári programokban külön helyet foglaltak el az MKK vasárnaponként megtartott magyarnyelvű miséi, melyek sorából kiemelkedik Mag. Holló István papszentelése a Dómban és újmiséje a Welsche-templomban. (Az MKK hírei az 5. oldalon — a szerk.)

Évente tapasztaljuk, hogy gráci közösségeink az érkezés és távozás fókuszai között élnek. Minden évben jönnek újak, akiket szeretnénk köreinkben üdvözölni, és távoznak ismerősök, barátok, akik elbúcsúznak tőlünk. Legfájóbb az, amikor nekünk kell örökre búcsút venni szeretteinktől, régi barátainktól földi pályafutásuk befejezésekor. Újságunkban három halálesetről adunk hírt. (Nekrológ a 4. oldalon — a szerk.)

Vége van a nyárnak, a szeptembertől decemberig meghirdetett programok azt ígérik, hogy kis változásokkal minden megy tovább a megszokott kerékvágásban.

Ugri Mihály

MAGYAR NAP – A GRÁCI MAGYAROK NYÁRI ÜNNEPSÉGE

Ez év június 30-án először rendeztek a gráci magyar egyesületek közös nyárköszöntő ünnepet a St. Andrä plébánia udvarán. A rossz idő ellenére több mint száz vendég érkezett. A jó hangulatról a szegedi Korinda néptánccsoport és a szombathelyi Tarisznyások műsora gondoskodott. Rajtuk kívül hallottuk a szórakoztató zenét adó Horváth Palit Kapuvárról.

Kiemelt köszönet jár azok-

nak, akik ezt az első közös rendezvényt munkájukkal és anyagi hozzájárulásukkal támogatták, többek között Dampf Andrásnak, Kigerl Rózsának és a Dudás házaspárnak a GME részéről, Ugri Mihálynak, Mag. art. Fülep István Benedeknek valamint a szorgos háziasszonyoknak az MKK és a MEÖK részéről, külön megemlítve Mécsáros Mihályt és családját, akik 30 liter kitűnő saját termesztésű bort ajánlottak fel.

Molnár András

LESUNG VON PÉTER ZILAHY IN GRAZ AM 23.06.2009

Trotz eines soeben gezogenen Weisheitszahnes und infolgedessen geschwollener rechter Backe, beehrte uns der Schriftsteller, Künstler, Photograph, Profifußballer und seit August nunmehr „ehemaliger“ Grazer Stadtschreiber Péter Zilahy am 23. Juni mit einer Lesung aus dem Buch „Drei“, eines seiner jüngeren Werke.

Mit Intellekt, Witz und Charme begeisterte er die Zuhörerschaft, wobei Mann und Frau nebenbei auch etwas über Fußball erfahren konnten, was bei Lesungen dieser Art wohl doch eher ungewöhnlich ist.

Rezitiert wurde in deutscher und ungarischer Sprache, den deutschen Part übernahmen die beiden Schauspieler Lydia Grassl und Felix Krauss. Dies brachte zusätzlich eine gewisse Dynamik in den Raum. Den ungarischen Vorleseteil übernahmen der Schriftsteller persönlich und Mag. phil.

Zita Veit, die auch mit der Organisation der Lesung betraut war.

Über das Buch möchte ich hier nicht schreiben, das soll man kaufen und lesen!

Aufgefallen ist mir, dass eine Lesung von Zilahy nun schon das zweite Mal vom Institut für Translationswissenschaft organisiert wurde, hingegen die zuständigen Kulturbeauftragten der „Stadt Graz“ sich meist in der Organisation um Lesungen und im Bemühen den Stadtschreiber seinen Stadtbewohnern präsenter zu machen, wenig Interesse zeigten.

Man könnte fast meinen, der ehemalige Wohnsitz Zilahys, nämlich das Cerrini-Schlössl am Schlossberg, habe eine gewisse Symbolkraft gehabt: Mittendrin und doch nicht dabei! Hinterm Schloss am Berg!

Am 16.09.2009 konnte man Zilahy jedenfalls noch ein-

Balról: Tóth Bence tolmácsolgató, Zilahy Péter író és az est szervezője Mag.^a Veit Zita

mal erleben, bevor er wieder weiterzieht. An diesem Tag fand nämlich die so genannte „Hof-Übergabe“ statt und der neue Stadtschreiber Fiston Mujila Mwanza wurde an diesem Tag begrüßt und Zilahy somit verabschiedet. Kultur-Stadtrat Wolfgang Riedler sprach bei dieser Veranstaltung die Grußworte.

(A levél írója magyar anyanyelvű, de nem tanult iskolában magyarul, ezért választotta a német nyelvet gondolatai megfogalmazásához — a szerk.)

*Liebe Grüße
Dipl. Ing. S. Hirtenfelder*

MAGYAR AKCENTUSSAL FESTETTEK GRÁCBAN

Balról: Fraissler Katalin, Mag. Molnár András kislányával, Szedlák Viktória, Rusz Harry, Mag.^a Veit Zita és Mag. Rudi Roth

A gráci Neue Galerie már 1973 óta gyűjti a kortárs magyar művészek alkotásait. Közel 200 darab festmény, rajz, szobor, fotó és instaláció található a gyűjteményben, melyeket szeptember elejéig a pécsi Janus Pannonius Múzeum mintegy 20 kikölcsönzött alkotásával együtt a Sackstraße 16-ban lehetett megtekinteni. (Az Akzent Ungarn című kiállítás megnyitására 2009. június 26-án került sor.)

A látogatók a magyar kortárs művészetről elsősorban az 1960-1990 közötti időszakot meghatározó alkotások alapján festhettek maguknak képet.

Veit Zita

Pinczehelyi Sándor: Mák

MINDSZENTY - VADON EMLÉKZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

A 26. Mindszenty-Vadon emlékzarándoklat előkészítését Ugri Mihálytól hárman vettük át, mégis többen is segítettek munkánkat. Idén összesen harmincketten jöttek el. Nagy örömünkre a gráci magyarokon kívül több régi és új vendéget üdvözöltünk Ausztria más tartományából és Magyarországról. Misi bácsi eddigi pontos és gondos szervezése nagy kihívást jelentett számunkra. Néhány dologban változtattunk, új utakon jártunk, és más helyeken szálltunk meg. Igyekeztünk kevesebb helyen megállni, mint eddig, ami sikerült is. Nagy örömünkre szolgált, hogy Ft. Fodor János szombat délutánig vállalta a zarándokok lelki vezetését. Mindenki igyekezett beszélgetni, sokaknak maradhatott emlékezetes a gondo-

latmenete. Köszönet jár érte. Reméljük, jövőre is velünk tart.

Az utat támogatandó két kísérő autó és egy kisbusz állt rendelkezésünkre. A két kísérőnknek, Misi bácsinak és DI Berger Heinznek, majd Dr. Nakolnig-Molnár Renátának, aki szombattól kísérte a zarándoklatot külön köszönet jár.

Továbbá köszönet jár Horváth Csabának és Hribik Ferencnek, akik a résztvevők hazaszállításában segítettek, és azoknak, akik anyagi hozzájárulással segítettek az utat.

A 2010-es, 27. gráci magyarok Mindszenty-Vadon emlékzarándoklatának szervezése már elkezdődött.

Csicsely Tamás

KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ A DNS GALÉRIÁBAN

2009. szeptember 3-án P. Leo Thenner SDS salvatoriánus atya nagyon meleg, személyes szavakkal nyitotta meg Katona-Zsombori Mária erdélyi festőművész és Szinvai Pál budapesti szobrász közös kiállítását a zsúfolásig megtelt DNS Galériában. A zenészek, Vajda András (hegedű) és Katona-Zsombori Pál (ütőgardon) gyönyörű gimesi népzenevel lepték meg a műkedvelőket.

A DNS Galéria sok szeretettel mond köszönetet mindazoknak, akik jelenlétükkel megtisztelték a kiállító művészeket!

További kiállítások és kreatív tanfolyamok után érdeklődni a 0650/831-2624-es telefonszámon vagy a www.galerie-dns.at lapon lehet.

Petritz Judit

Balról: Vajda András (hegedű) és Katona-Zsombori Pál (ütőgardon)

OLVASÓINK ÍRTÁK: GONDOLATOK A ZENE ÉS SZÍV MAGÁNZENEISKOLA MUNKÁJÁRÓL

Ezzel a zenetanulási lehetőséggel Grácban ez év februárjában ismerkedtem meg, amikor hatéves kisunokám megkezdte zenei tanulmányait.

Az eltelt öt hónap alatt szerzett tapasztalataink igen csak pozitívak. Kisunokám tanárnője Fülepp-Bartis Ildikó kedvessége, gyermekszerelete és szakmai felkészültsége garancia arra, hogy a zenével ismerkedő gyerekek örömmel üljenek le a hangszerek mellé és szívesen gyakoroljanak otthon. Én magam örömmel kísértem figyelemmel a gyerekek bemutatkozását a júniusi magyar délutánon és a július 1-i zárókoncerten.

A zeneiskola pedagógusai alapos szakmai tudásuk mellett nagy lelkesedéssel, kitartással és sok-sok ötlettel foglalkoznak a zenét tanulni vágyó felnőttekkel és gyerekekkel.

Természetesen hangsúlyoznom kell, hogy a gyerekek-nél az eredmények eléréséhez nélkülözhetetlen a szülők biztatása és segítése.

Miért fontos és milyen előnyökkel jár gyermekeink és unokáink zenei oktatása és zenetanulása?

A muzsika

- eszköz a tanulás különböző területeihez szükséges készségek fejlesztéséhez,
- fokozza a gyermek iskolai aktivitását és önbizalmát
- segíti a mozgáskoordinációt és támogatja a finommotorikus fejlődést (mint például a labdajátékok és a rajzolás)
- megtanítja megbecsülni az elért eredményeket,
- fejleszti a koncentrációt, megtanít összpontosítani,

- fejleszti a zenei hallást, önbizalmat és a kreativitást,
- önállóságra nevel, ugyanakkor megtanítja értékelni a csoportmunkát (csoportos fellépés, zenekar),
- erősíti a szülő-gyermek, nagyszülő-unoka kapcsolatot azzal, hogy együtt gyakorolnak.

Reméljük és szeretnénk, hogy a zeneiskola további munkája, új terveik és eredményeik az elkövetkezendő években is sok gyermek és felnőtt számára jelentsenek sok-sok örömet és jókedvű órát.

Hiszem azt, hogy ezek a befejező gondolatok a Zene és Szív Magánzeneiskola célkitűzései közé sorolhatók:

„A zenehallgatással tanulóval egy olyan titkos helyre juthatunk el, ahová később, egyedül is bármikor visszatérhetünk majd életünk során, ha egy kis vidámságra, feltöltődésre, új erőre lesz szükségünk.”

Dr. Vincze Lászlóné
nyugdíjas iskolaigazgató

2009. július

Figyelem! A Zene&Szív Magánzeneiskola idén új tanfolyamokat is hirdet (pl. gitár, cselló, stb.), valamint továbbra is szeretettel várja a Grácban élő magyar zenepedagógusok jelentkezését!
Inf.: Fülepp, 0650/310-0495

GÓLYAHÍREK

Július 9-én megszületett Seres Anita és Obernoster Péter harmadik gyermeke, **Árpád**. Anna és Máté is nagyon örülnek a kisöcsinek. Megszületett Miklós Réka és Borbély Zoltán kisleánya, **Hanga** is. Sok boldogságot kívánunk, és szeretettel várjuk őket a Babaklubban!

INNEN-ONNAN

Újságcikk Zichy grófnőről. A Magyar Nemzet augusztus 15-i Magazinjában Hanthy Kinga beszélgetett Zichy Mária Magdolna grófnővel paloznaki házában. Az írás a <http://www.mno.hu/portal/656545/> olvasható.

Újabb magyar emlék Grácban. A Gráci Művészeti Egyetem (KUG) új MUMUTH nagytérmet az 56-os forradalom leverése után külföldre menekült Ligeti Györgyről, 2006-ban elhunyt magyar zeneszerzőről nevezték el.

Új szak indul a gráci egyetemen! A Fordító- és Tolmácsképző Intézet (Institut für theoretische und angewandte Translationswissenschaft) 2009 téli szemeszterétől kétéves mesterképzést indít magyar-német fordító és tolmács szakon. Ugyanitt: hároméves bachelorképzés „Transkulturelle Kommunikation“ (magyar!). Inf.: www.uni-graz.at/itat

Magyar könyvek Grácban. Többek kérésére közöljük, hogy ugyan nincs magyar könyvtár, de szép számmal található és kölcsönözhető magyar könyvek a Tartományi Könyvtárban (Landesbibliothek/Kalchberggasse 2.), a Városi Könyvtárban (Stadtbibliothek/Belgiergasse/Feuerbachgasse) és a Tolmácsképző Intézetben (Institut für theoretische und angewandte Translationswissenschaft/Merangasse 40.).

Kortárs magyar írók és költők műveit olvashatjuk a LICHTUNGEN (gráci irodalmi folyóirat) legfrissebb számában (119/XXX.Jg./2009).

Fontos tudni. A Magyar Nemzeti Bank értesítése szerint 2009. december 31-ig lehet beváltani a következő régi bankjegyeket: az 5000 forintost (Széchenyi), az 1000 forintost (Bartók) és az 500 forintost (Ady).

A SZERKESZTŐSÉG FELHÍVÁSA

Szerkesztőségünk szívesen ad hírt személyes és családi eseményekről (esküvő, születés, évforduló stb.), szakmai eredményekről stb. „*Olvasóink írták*” című rovatunkban szívesen közöljük hozzászólásaikat, véleményüket bármilyen, a magyar közösségünket érintő témában. Újságunkban a szerkesztési költségek fedezésére felajánlott anyagi hozzájárulás ellenében hirdethet. Az értesítéseket, hozzászólásokat és apróhirdetéseket a szerkesztőség címére, illetve e-mail címünkre várjuk. (8011 Graz, Pf. 295 vagy info@gmuonline.net)

Lapzártá: 2009. november 13. 18 óra

Impressum: Grazer Ungarische Zeitung 10. Jahrgang 5. Ausgabe/Gráci Magyar Újság 10. évfolyam 5. szám
Herausgegeben von/ Kiadja: Club Ungarischer Studenten und Akademiker in Graz/Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja
Redaktion/Szerkesztőségi cím: 8042 Graz, Karl Schönherr Gasse 46. **E-mail:** info@gmuonline.net **Internet:** www.gmuonline.net
Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung **Redaktion/Szerkesztőség:** Ferenczi Dávid, Ferenczi Judit, Fülep István Benedek, Horváth Csaba, Páll Sándor, Petritz Judit, Ráth-Végh Tímea, Szabó Melinda, Ugri Mihály, Veit Zita
A Gráci Magyar Újságban megjelent cikkek, írások a mindenkori szerzők magánvéleményét képviselik, nem mindig fejezik ki a szerkesztőség véleményét, így azok tartalmáért sem a szerkesztőség, sem az újság kiadója felelősséget nem vállal. Auf Ihre Spenden sind wir auch künftighin angewiesen!/Kérjük, hogy felajánlásukkal a jövőben is segítsék munkánkat! **Die Steiermärkische BLZ 20815 számlaszám (Kto. Nr.): 95 79 85 BIC: STSPAT2G IBAN: AT232081500000957985**

ABSENDER:

CLUB UNGARISCHER STUDENTEN
UND AKADEMIKER IN GRAZ
8011 GRAZ, PF. 295

ÖSTERREICHISCHE POST AG
INFO MAIL ENTGELT BEZAHLT

APRÓHIRDETÉSEK

Pozsonyi hegedűművész
fiatalember alkalmi szállást keres Grácban, havi kb. 4-5 éjszakára, alkalmanként max. 15 euróért.
Elérhetősége:
+4368110732820 vagy
+421905209379

54 éves hívő nő, rendezett családi körülményekkel, házvezetést, gondozást, ápolást és főzést vállal! Jogositvánnyal, autóval rendelkezem, káros szenvedélyem nincs.
Elérhetőség:
+36/1/294-7381
+36/30/668-6408
tibuka@citromail.hu

Fiatal magyar tanítónő
nem csak gyermekfelügyeletet vállal, hanem tartalmaz időtöltést biztosít csemetéinek. Barkácsolás, mondókázás, fejlesztő játékok magyar nyelven.
Balogh Márta:
0699/110-033-68 vagy
0699/113-280-39

Telekocsi Gráctól Grácig.
Együtt kellemesebb és takarékosabb az utazás! Várjuk az utazni vágyók jelentkezését, légy Te is a Telekocsi Grác 2009 levelező-csoport tagja, hogy segíthessünk egymásnak!
Vezető: Fülep István Benedek, e-mail: telekocsi.grac@googlegroups.com

Férfi-női-gyerek fodrászatot vállal 25 éves magyar lány. +43/681/106-733-16